

Jakson VII tiivistelmä

- **USA nousi kylmän sodan jälkeen maailman johtavaksi supervallaksi. Se on talousmahti, joka on hyvä tieteellisessä tutkimuksessa ja käyttää aseisiin sekä tiedusteluun paljon rahaa.**
- **Kovan ulkopoliittisen linjan kannattajia kutsutaan haukoiksi, he edustavat näkemyksissään realismin koulukuntaa. Kyyhkyt kuuluvat idealisteihin ja uskovat maltilliseen ulkopoliitiikkaan. Presidentit ovat vaikuttaneet paljon USA:n ulkopoliitiikkaan.**
- **Terrorihyökkäys New Yorkin WTC-torneihin vuonna 2001 vaikutti suuresti kansainväliseen politiikkaan. USA aloitti “terrorismin vastaisen sodan”, jonka varjolla se hyökkäsi Afganistaniin ja Irakiin. Maat ajautuivat kuitenkin sisäisiin ongelmiin ja USA juuttui pitkäaikaisiin sotiin.**
- **Kommunistinen Kiina oli eristäytynyt Mao Zedongin valtakauden aikana (1949–76). Tämän jälkeen Kiina alkoi avata markkinoitaan ulkomaille, mutta se on edelleen säilynyt kommunistisen puolueen diktatuurina.**
- **Kiinan talous on kasvanut 1990-luvulta lähtien voimakkaasti, mikä on lisännyt maan vaikutusvaltaa. Kiina on Aasian suurvalta, mutta se saattaa haastaa tulevaisuudessa jopa USA:n aseman maailman hegemonina.**
- **Kiina on kasvattanut voimakkaasti armeijaansa. Se ajaa aggressiivisesti omia etujaan lähialueillaan. Kiina valvoo uuden teknologian avulla uiguureita ja muita vähemmistöjä sekä kaikkia muitakin kansalaisiaan tarkasti. Kiinassa on palautettu henkilökultti ja maan presidenttiä Xi Jingpingiä korostetaan propagandassa.**
- **Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen Venäjä oli 1990-luvulla heikko. Maan talous oli ongelmissa ja Venäjällä ei ollut NL:n suurvalta-asemaa. EU ja Nato laajentuivat Itä-Eurooppaan ja Baltiaan.**
- **Vuonna 2000 valtaan noussut Putin muutti Venäjää paljon. Maa alkoi olla jälleen aktiivinen ulkopoliitikassa. Se alkoi tulkita Naton ja EU:n vastapuoleksi eikä sallinut enää niiden laajentuvan itään.**
- **Georgian sota (2008) ja Itä-Ukrainan sota (2014–) sekä siihen liittynyt Krimin miehitys ovat osoittaneet, että Venäjä on valmis käyttämään aseita puolustaakseen etujaan lähialueilla. Venäjä on ollut näkyvä toimija myös Syyrian sisällissodassa ja tukenut diktaattori al-Assadia.**

- **Venäjä on kehittänyt armeijaansa ja etenkin ydinaseitaan, joita sillä on paljon NL:n perintönä. Venäjän vaikutusvaltaa lisää myös pysyvä paikka YK:n turvallisuusneuvostossa.**
- **Sisäpolitiikassa Putin lähipiireineen on vähitellen keskittänyt valtaa itselleen. Median vapautta ja opposition toimintaa on rajoitettu.**
- **Maailmassa on myös muita valtakeskuksia. EU on taloudellisesti merkittävä alue ja sillä on paljon väestöä, mutta sen vaikutusvaltaa heikentää tietynlainen hajanaisuus ja Ison-Britannian ero.**
- **Intia ohittaa väkiluvussa pian Kiinan, mutta on sitä köyhempi, väestö on kuitenkin nuorempaa. Intia on panostanut aseisiin, ja sillä on huonot suhteet erityisesti Pakistaniin.**
- **Japani hylkäsi militarismin 2. maailmansodan jälkeen ja keskittyi talouskasvuun. 2000-luvulla nationalismi on kuitenkin voimistunut. 2. MS:n aikaiset tapahtumat hiertävät yhä Japanin välejä mm. Koreaan ja Kiinaan.**
- **Afrikan siirtomaiden itsenäistyminen 1950–60-luvuilla vaikutti kansainväliseen politiikkaan, koska itsenäistyneistä maista tuli uusi voimatekijä USA:n ja NL:n johtamaan maailmanjärjestykseen. Sodat, kuivuus ja muut ongelmat hallitsevat uutisia ja mielikuvia Afrikasta, mutta maanosassa tapahtuu koko ajan myös paljon positiivisia asioita, kuten absoluuttisen köyhyyden vähenemistä.**